

Niinimäen tuulivoimaosayleiskaava

Yhteenvedo luonnosvaiheen lausunnoista ja hankekehittäjän vastineista

Perustuu asiakirjaan: Liite 3 – Vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin (tarkistettu 25.8.2026)

Tausta

Niinimäen tuulivoimaosayleiskaavan luonnos oli nähtävillä 12.3.–24.4.2025, ja siitä annettiin yhteensä 18 lausuntoa. Tämä yhteenvedo kokoaa kolme näkökulmaa lausunto- ja vastineaineistoon: 1) mitkä asiat hankekehittäjä on ottanut huomioon ja luvannut muuttaa suunnitelmaan, 2) mihin asioihin on annettu vain kohtelias vastaus ilman konkreettista muutoslupaa, sekä 3) mitkä asiat ovat jääneet käytännössä käsittelemättä tai joihin ei ole vastattu pyydetyllä tavalla.

1. Hankekehittäjän luvatut ja tehdyt muutokset

Voimaloiden määrä ja koko

- Voimaloiden määrää vähennetty 12:sta 9:ään tuulivoimalaan (mm. Akaan kaupunki, Hämeenlinnan kaupunki, ELY-keskus, Hämeen liitto).
- Voimaloiden enimmäiskokonaiskorkeutta laskettu 300 metristä 280 metriin.
- Kaavaluonnoksen yleismääräys (9 voimalan rajoitus, jos maakuntakaavassa ei tv-merkintää) poistettu tarpeettomana, koska voimalamäärä laskettiin joka tapauksessa yhdeksään.

Sähkönsiirto

- Sähkönsiirto toteutetaan maakaapelina sähköasemalta Hämeenlinnan Kilttiin tulevalle uudelle sähköasemalle (ilmajohdon sijaan).
- Maakaapeliosuudelle on tehty luontoselvityksiä ja arkeologisen inventoinnin täydennys maastokaudella 2026.

Voimalasijoittelu (luonto- ja suojelualueet, puolustusvoimat)

- Voimalasijoittelua muutettu niin, että etäisyys Saunasuon-Hanhisuon suojelualueeseen kasvaa (Metsähallituksen huomio).
- Puolustusvoimien lausunnon jälkeen voimala nro 5 siirretty 160 m lounaaseen, sen tv-1-aluetta siirretty 72,5 m lounaaseen, ja voimalan nro 1 ohjeellista sijaintia siirretty 50 m lounaaseen tv-alueen sisällä.
- Kaava-alueen koillisosasta poistettu yksi voimala ehdotusvaiheessa, mikä lieventää maisemavaikutuksia Hämeen Härkätien avoimiin peltomaisemiin.
- Puolustusvoimien vaatima kaavamääräys ("hankkeella oltava Puolustusvoimien hyväksyntä ennen rakennuslupaa") poistettu yleisistä määräyksistä.

Arkeologia ja kulttuuriympäristö

- Marraskuussa 2025 tehty arkeologinen täydennysinventointi koskien Härkätien talvireittiä ja uusia metallinetsijöiden löytöpaikkoja; n. 500 m pituinen löytöalue merkitty muuksi kulttuuriperintökohteeksi.
- Tv-1-alueiden, tielinjausten ja maakaapeleiden sijainteja kaavakartalla päivitetty niin, ettei rakentamista osoiteta suoraan kulttuuriperintökohteiden päälle; kohteet merkitään maastoon rakentamisen aikana vahingoittumisen välttämiseksi.
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitystä täydennetty paikallisilla arvoilla sekä Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkailla kulttuurimaisemilla.

Melu ja välike

- Meluselvitys päivitetty ehdotusvaiheessa, ja siihen lisätty tieto serraation käytöstä voimalan lavoissa.
- Yleisiin määräyksiin lisätty ehdot: jos toteutettava voimala poikkeaa selvityksissä käytetystä mallista, melu- ja välikeselvitykset tulee laatia uudelleen valitulla voimalatyypillä, ja voimalat on varustettava teknisesti niin, että välikeen rajoittaminen on mahdollista.

Vedet

- Yleisiin määräyksiin lisätty vaatimus rakentamisaikaisesta hulevesien hallinnasta niin, ettei pintavesille aiheudu pysyvää haittaa.
- Kaavaselostukseen kirjattu, että hankkeessa tulee laatia valumavesien hallintasuunnitelma ja arvioida vesilain mukaisen luvan tarve ennen rakennuslupia.

Muut selvitykset ja vaikutusten arviointi

- Kaavaselostusta täydennetty useilla vaikutusarvioinneilla: ilmasto (elinkaarianalyysi + ilmatoriskit), liikenne (mm. ennakkoselvitysraportti kuljetuksille liitteenä), linnusto (kaakkuriselvityksen tulkinta koko alueelle), sudet (Lukun maaliskuun 2026 susikanta-raporttiin perustuen), sosiaaliset vaikutukset, aluetalous, sekä pinta- ja pohjavedet.
- Ympäristöluvan tarvetta ja hakuprosessia koskeva teksti lisätty kaava-aineistoon (välkkeen rajoittamiseen liittyen).

Huom: Suurin osa muista lausunnoista (esim. Fingrid, Telia, Ilmatieteen laitos, Pirkanmaan liitto, Luonnonvarakeskus) ei edellyttänyt muutoksia, ja niihin on vastattu "merkitään tiedoksi".

2. Kohteliaat vastaukset ilman konkreettista muutoslupausta

Näissä hankekehittäjä toteaa asian tulleen huomioiduksi tai selittää tilannetta, mutta ei kerro tehneensä mitään konkreettista muutosta suunnitelmaan.

Menettelyihin ja prosesseihin liittyvät

- ELY-keskus, kohdat 2, 6, 45: YVA-menettelyn ja kaavoituksen suhde, perustellun päätelmän huomioiminen "soveltuvilta osin" – ei eritellä käytännön vaikutusta kaavaratkaisuun.
- ELY-keskus, kohdat 9, 47: Maakuntakaavan ohjausvaikutus todetaan huomioidun ilman erittelyä.
- Hämeen liitto, kohta 6: Hankkeen merkitys maakunnan uusiutuvan energian tuotannolle – merkitään tiedoksi.
- Metsähallitus, kohta 5: YVA-menettelyn lausunnot ja perusteltu päätelmä huomioidaan "soveltuvilta osin" – yleisluontoinen vakuutus.
- Aluehallintovirasto, kohta 2: YVA-lausunnon asiat huomioidaan "soveltuvin osin" – ei täsmennetä miten.

Vaikutusarvioinnin laatuun liittyvät

- ELY-keskus, kohta 18: Toive käsitellä kulttuuriympäristön osatekijät yhtenä kokonaisuutena – vastineessa arviointi on päinvastoin jaettu kahteen erilliseen osioon.
- Kanta-Hämeen vastuumuseo, kohta 12: Näkemys hankkeen tavoitteiden ristiriidasta suojelutavoitteiden kanssa – vastineessa ei oteta kantaa itse ristiriitaan.
- Pirkanmaan maakuntamuseo, kohta 10: Toive kuvasovitteista tietyiltä kulttuurimaisema-alueilta – ei luvattu, vedotaan vain vähäiseen näkyvyyteen.
- Valkeakosken kaupunki, kohdat 3–4: Pyydettiin erillistä selvitystä Rapolanharjun maisemavaikutuksista – vastineessa vedotaan olemassa olevaan näkyvyysanalyyysiin, erillistä lisäselvitystä ei tehty.

Yksittäiset teemat

- Suomen Riistakeskus / sudet: Vaikutusarviointia päivitetty, mutta KHO:n päätöksistä ei anneta konkreettista kannanottoa.
- ELY-keskus, kohta 11 (vaihemaakuntakaavan alkuvaiheisuus): "seurataan osayleiskaavan laatimisen aikana" – ei sido hanketta mihinkään.

3. Käsittelemättä jääneet tai puutteellisesti vastatut asiat

- Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo, kohta 13: Pyydettiin erillistä työneuvottelua ennen ehdotusvaiheeseen etenemistä. Vastineessa mainitaan vain, että täydennysinventoinnin yhteydessä "käytiin keskustelua" – ei vastaa suoraan pyydettyyn erilliseen työneuvotteluun.
- Hämeen ELY-keskus, kohta 44: Pyydettiin tarkempaa perustelua päätelmälle, ettei hanke merkittävästi heikennä alueen käytettävyyttä. Vastine viittaa vain yleisesti täydennettyyn arviointiin, ei vahvisteta onko itse päätelmää muutettu.
- ELY-keskus, kohdat 33–34 (liikenneselvitys): Erillistä liikenneselvitystä ei toimitettu lausuntopyyntöön liitteenä, ja ELY vaati useita yksityiskohtia (kuljetusreitit kartalla, liittymien kunnostustarve, kevyen liikenteen turvallisuus). Vastine viittaa yleisesti täydennettyyn arviointiin ja liitteenä olevaan ennakkoselvitykseen, mutta ei vahvista kaikkien osa-alueiden käsittelyä.

- Pirkanmaan maakuntamuseo, kohta 11: Huomautus, että maisemavaikutusten arviointi on liian yleispiirteinen eikä sisällä tiivistelmää YVA-selostuksen sisällöstä. Vastine ei suoraan vahvista, että tiivistelmä on lisätty.

Huom: Tahot, jotka totesivat, ettei niillä ole lausuttavaa (Suomen Erillisverkot, Fingrid, Ilmatieteen laitos, Pirkanmaan liitto, Luonnonvarakeskus, Telia), eivät sisällä "käsittelemättä jätettyjä" asioita, koska niillä ei ollut käsiteltävää sisältövaatimusta.

Huomio: Yllä oleva jaottelu perustuu Liite 3 -asiakirjan tekstin tulkintaan. Osa "merkitään tiedoksi" -vastauksista voi tosiasiaa piillä muualla kaavaselostuksessa tehtyjä yksityiskohtaisempia muutoksia, joita lausuntotaulukko ei erittele. Yksittäisten kohtien tarkempi varmistaminen edellyttää kaavaselostuksen ja sen liitteiden läpikäyntiä.